

BURSA OVASINA TERMİK SANTRAL KURULMAMALIDIR.

Kentimizde, Demirtaş Organize Sanayi Bölgesi'nde (DOSAB) bulunan ve buhar ihtiyaçlarını ağırlıklı olarak doğalgaz ile üreten firmaların, buhar maliyetlerini düşürmek amacıyla, bölge yönetimi tarafından kömür yakıtlı termik santral kurulması planlanmaktadır. Bu süreçte, DOSAB yönetimi santralin kurulması için resmi izinleri almak amacıyla oluşturduğu teknik dosya içerisindeki bilgiler üzerinden değerlendirmeler yapılmakta bu dosyada yer verilmeyen birçok noktanın ne şekilde planlandığı bilinmemektedir.

Bugün, Bursa da bulunan TMMOB'a bağlı ilgili meslek odalarının DOSAB kömür santrali ile ilgili olarak görüşlerinin ve değerlendirmelerinin yer aldığı raporu sizlerle paylaşacağız. Öncelikle ifade etmek isteriz ki halkın mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları olarak tarafsız, kamunun faydası doğrultusunda, dar bir kesimin çıkarlarını değil toplumun faydasını düşünen, bu alanlarda emek veren meslek odaları olarak değerlendirmelerimizi yaptığımız raporumuzu kamuoyu ve ilgililerle paylaşıyoruz. Başta yatırımı gerçekleştirmek isteyen yetkililer olmak üzere ilgili tüm kesimlerin raporumuzu dikkate almalarını önemsiyoruz.

Bu raporda, termik santralin yapısı ile birlikte santral potansiyeli, yerli linyit kömür, yerli teknoloji, santralin çevresel etkileri ve olası işletme sorunları tüm boyutları ile değerlendirilmiş, termik santral yatırımına ilişkin bilimsel ve teknik verilere; yapılan görüşmelerde elde edilen bilgilere dayalı olarak oluşturulmuştur.

Ülkemizin enerji durumu

Birincil enerji tüketiminde %70'leri, elektrik üretiminde %55'leri aşan dışa bağımlılık sorununu aşmak, 2012 yılında 60 milyar doları varan, 2013'de 56 milyar dolar olarak gerçekleşen, tüm dış alımın dörtte birine yakın bölümünü oluşturan, enerji ham maddeleri dış alım faturalarını düşürmek, enerjiye ucuz, sürekli, güvenilir ve sürdürülebilir bir şekilde erişmek, enerji yatırımlarının çevreye zararlarını asgariye indirmek, enerji ekipmanlarının yerli üretimini sağlamak için, ulusal ve kamusal çıkarlara dayalı enerji strateji, politika ve programlarını tasarlamak ve uygulamak gerekir.

Ülkemizin ihtiyacı olan enerjinin, yerli maden kaynaklarımızdan karşılanması öncelikli hedef olmalıdır. Sanayinin ihtiyacı olan ucuz enerji üretiminin sağlanması ve bu enerjinin sürekli ve güvenilir olması bakımından, yerli maden kaynaklarımızın kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Elektrik enerjisi arz - talep dengesinin sınırsız sürdürülebilmesi için, ulusal maden kaynaklarımıza öncelik veren, akılcı

bir enerji politikası zaman kaybedilmeden oluşturulmalıdır. Kendi kaynaklarını yok sayan, kaynaklarını kullanmayan bir ülkenin kalkınması mümkün değildir.

Gelişen teknoloji ve artan enerji açığı bütün ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarına ağırlık verilmesini, yeni enerji kaynakları üzerinde daha fazla düşünülmesini ve hızlı bir şekilde alternatiflerin üretilmesini gerekli hale getirmiştir.

Kömür Bazlı Termik Santrallerin Çevresel Etkileri

Termik santrallerde tüm gerekli önlemler alınsa da çevresel etkileri sıfırlanamaz ve yadsınamaz zararlarını kontrol etmek ve azaltmak için sıkı devlet normları olmasına rağmen ekosistemde muazzam bir stres oluşturmakta ve Çevre üzerinde ölçülemez ve sonsuz etkiler yaratmaktadır. Çevreye etkileri en aza indirecek sistemlerin maliyet, arıza vb. nedenlerle bir an bile devre dışı kalması durumunda, aşağıda belirtilen olumsuzlukların olabirliği net olarak bilinmelidir.

Hava Kirliliği açısından; Hemen hemen tüm kömür yakan termik santrallerde günde tonlarca kömür tüketimi gerçekleşir ve yoğun olarak çevre bölgedeki havayı kirletir. Yanan kömür ile birlikte büyük miktarda zehirli civa ve arsenik serbest bırakılır.

Sera Gazı Emisyonları açısından; Kömür özellikle eksik/ yetersiz yanma durumunda, karbon, sülfat ve diğer gaz halindeki kirlenitçiler açısından yoğun kirlenitici olarak kabul edilmektedir. Sera gazı emisyonlarının yaklaşık % 21'inden Kömür Bazlı Termik Santral/Kömür Yakan Termik Santraller sorumlu tutulmaktadır. Bir diğer önemli konu da, iklim değişikliğinin ana sebebi olan küresel ısınmaya katkısı en çok olan CO2 emisyonlarının çok yüksek miktarlarda (0,9-0,95 kg/ kwh) olmasıdır.

Siyah Karbon Oluşumu açısından; Kömür Bazlı Termik Santral/Kömür Yakan Termik Santraller nedeniyle oluşan siyah karbon kış sezonunda yoğun sis, pus ve dumana neden olur ve günlük yaşamı durma noktasına getirir. Siyah karbon konsantrasyonundaki bir artış yağış (muson) modellerinde değişikliklere ve doğaya şiddetle emilirken atmosferin anormal düzeyde ısınmasına neden olmaktadır.

Küresel ısınma ve iklim Değişikliği açısından; Kömür, fosil yakıtlar arasında en yoğun karbonu bulunduran, büyük miktarlarda CO2 yayan ve en çok iklim değişikliğine ve küresel ısınmaya sebep olanıdır.

Solunum Hastalıkları açısından; Kömür içeriğindeki yüksek kükürt oranı, yanma aşamasında önlem alınmadığı takdirde, yanma gazlarında ortaya çıkan SO2, solunum bozuklukları gibi bir dizi sağlık sorunlarına neden olur.

Su Kirliliği açısından; Külün bertarafında, termik santralden kül çukurlarına taşırken sulu karışım kullanılır. Su, belirli bir süre içinde sızma eğilimi olan Bor gibi zararlı ağır metalleri ihtiva edebilir. Buna bağlı olarak yeraltı suyu kirlenir ve ev içi kullanıma uygunsuz hale gelir. Su ortamını etkileyen ikinci faktör de kül göletinden lokal su kütlelerinin içine olan akım/ sızıntılardır. Bu da sucul yaşam için zararlıdır.

Termik Santralin Kömür Külünden meydana gelen Jeokimyasal Tehlike; Toksik / Radyoaktif elementler veya Radyonüklidlerce zengin,